

Det bör inte vara dyrare att resa kollektivt i Skåne än i andra storstadsregioner

Sydsvenskan den 13 februari 2023

Skånetrafikens kraftigt höjda biljettpriser har precis börjat gälla.

Bakgrunden är att Region Skånes kollektivtrafiknämnd 2017 tog ett principbeslut om att kollektivtrafiktaxorna ska höjas i takt med inflationen varje år.

Priset höjs nu med 9 procent för en månadsbiljett i mellanzon eller hela Skåne och 11 procent för en enkelbiljett i stadszon.

Att indexera biljettpriserna med antingen pris- eller inkomstutvecklingen är i grunden en bra idé. Däremot är frågan huruvida nivåer och struktur på priserna är rätt, givet vad kollektivtrafiken ska åstadkomma.

Skånetrafikens höjning kan jämföras med Västra Götalandsregionen som den 23 april backar från en taxehöjning med 2,6 procent som regionen tidigare beslutat om.

Även Region Stockholm fryser biljettpriserna på 2022 års nivå. När Stockholm och Västra Götalandsregionen ligger kvar och Skåne höjer sina taxor med 10 procent vidgas ett redan betydande prisgap ytterligare.

I Stockholms län är priset för en enkelbiljett 39 kronor. I Västra Götalandsregionens zon A, till exempel mellan Mölndal och centrala Göteborg, kommer den att kosta 35 kronor efter vårens prissänkning. I Skåne kostar en biljett mellan Malmö och Lund 58 kronor.

Resan mellan Malmö och Lund tar 12 minuter och är 19 km lång. Den som reser från Märsta till Stockholms Central åker dubbelt så långt under längre tid (37 minuter), men betalar ett betydligt lägre pris. En Malmöbo som sitter på tåget i 40 minuter kan till exempel komma till Helsingborg – men får då betala 117 kronor, enkel resa. En enkelbiljett mellan Kristianstad och Lund ligger på samma pris. Det är 200 procent dyrare än biljetten inom Stockholms län.

Jämförs periodbiljett klarar sig Skåne bättre, men inte mycket. 30-dagarsbiljetten kostar 835 kronor inom zon A i Västra Götalandsregionen, vilket sänks ytterligare den 23 april. SL:s 30-dagarsbiljett kostar 970 kronor inom Stockholms län.

I Skåne kostar 30-dagarsbiljetten "Mellan" 949 kronor och biljetten som har namnet Hela Skåne 1 309 kronor. Jämfört med pendling mellan Göteborg och Mölndal är sträckan Malmö–Lund 16 procent dyrare och Helsingborg–Lund 47 procent dyrare. Skillnaden mot Stockholms län beror på avståndet. Det kortare avståndet Malmö–Lund är 2 procent billigare, Helsingborg–Lund är 24 procent dyrare och Hela Skåne är 35 procent dyrare.

Malmö–Lund är med drygt halvmiljonen invånare en tillväxtmotor lokalt, regionalt och nationellt. För att inte begränsa möjligheterna är det en fördel om personer med olika yrken kan träffas till en låg kostnad. Malmö–Lund är också starkt beroende av att människor kan pendla dit på ett effektivt sätt, såväl kostnads- som tidsmässigt, från övriga Skåne.

Vårt budskap är enkelt. Vill de politiker som styr Region Skåne verka för en mer integrerad arbetsmarknad som främjar tillväxt och produktivitet bör det inte vara betydligt dyrare att resa med kollektivtrafik här än i andra storstadsregioner.

Om regionpolitikerna dessutom har som ambition att mer av pendlandet ska ske med kollektivtrafik snarare än med bil, talar även det för att priserna bör sänkas. Samma sak gäller politiska mål om regional sammanhållning och tillgänglighet till kultur och natur.

Vi har förståelse för att Region Skånes kollektivtrafiknämnd redan har fattat beslut om Skånetrafikens taxor, men har också förstått att utfallet ska utvärderas under augusti 2023 och att kollektivtrafiknämnden har öppnat för att ompröva prisjusteringen. Det vore klokt att hålla dörren för det på glänt, men också att göra en större samhällsekonomisk översyn där hela arbetsmarknadsregionens behov och effektivitet beaktas.

Anders Olshov

Andreas Bergh